

COMISIA DE DIALOG SOCIAL A JUDEȚULUI IAȘI
MINUTĂ

încheiată în data de 30.10.2023 în Comisia de Dialog Social a județului Iași

Ședința a fost deschisă și prezidată de domnul Marian Grigoraș, Subprefect.

Domnul Subprefect a supus spre aprobare minuta ședinței din luna septembrie 2023 și propunerile de pe ordinea de zi, respectiv:

- 1. Respectarea normelor de sănătate și securitate în muncă în companiile private.**
- 2. Problematika tinerilor NEETs.**
- 3. Diverse.**

Membrii comisiei de dialog social Iași au aprobat minuta ședinței din luna septembrie 2023 și ordinea de zi a ședinței lunii octombrie 2023.

SUBIECTUL NR. 1 DE PE ORDINEA DE ZI

- 1. Respectarea normelor de sănătate și securitate în muncă în companiile private –** subiect propus de Confederația Națională Sindicală Cartel Alfa – Filiala Iași.

Costel Grojdea, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași

- Analizele statistice, a indicatorilor referitoare la riscurile profesionale, indică faptul că locurile de muncă pot beneficia de niveluri mai scăzute de risc profesional, iar accidentele și bolile legate de muncă pot fi reduse atunci când lucrătorii sunt informați, instruiți și încurajați să contribuie la problemele de sănătate și siguranță.
- **Scopul final al activităților de securitate și sănătate în muncă:**
 - protejarea vieții, integrității și sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor de accidentare și boli profesionale care pot apărea la locul de muncă;
 - de a crea locuri de muncă care să asigure confortul fizic, psihic și social al lucrătorilor.

George Daniel Tanasievici, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași

1. Activitatea de inspecție în domeniul SSM pe anul 2023. Analiza rezultatelor.

- La nivelul județului Iași rata accidentelor de muncă și a bolilor profesionale legate de industrializare a scăzut semnificativ datorită:
 - o progreselor din știință și tehnologiei, cunoscute sub denumirea de Industry 4.0;
 - o adoptării unor sisteme de management al securității și sănătății în muncă eficiente;
 - o acțiunilor de informare, verificare și monitorizare a activităților desfășurate de angajatori.
- La nivelul județului Iași în primele 9 luni ale anului 2023 s-au înregistrat 246 de evenimente din care:

A. ACCIDENTE DE MUNCĂ:

- a) Cu incapacitate temporară de muncă – 171 (avizate de către ITM Iași);
- b) Mortale – 7 (avizate de către Inspecția Muncii);
- c) Colective – 1 (22 victime – accident rutier) - (avizat de către Inspecția Muncii) / 2 accidente colective în lucru (4 victime accident rutier + 3 construcții).

B. ACCIDENTE ÎN AFARA MUNCII: 65 de evenimente comunicate, cercetate și avizate.

- Domenii de activitate în care s-au aplicat sancțiuni contravenționale în primele 9 luni ale anului 2023: construcții, transport, alimentație publică, asistență medicală, stații

Peco, stații GPL, service auto, servicii de cazare, telecomunicații, servicii sociale, servicii de pază.

- Printre cele mai frecvente deficiențe constatate în domeniul securității și sănătății în muncă se numără:
 1. Lipsa scărilor din dotarea depozitelor/magaziilor.
 2. Pardoseli cu denivelări (proeminențe/găuri).
 3. Tablouri electrice fără schemă monofilară, neasigurate și nesemnificate.
 4. Instalație electrică degradată (deficiență sancționată cu amendă).
 5. Echipamente de muncă neconforme (lipsă dispozitive de protecție polizor, instrucțiuni de lucru, cărți tehnice, verificări parametri de funcționare).
 6. Compresor fără verificare ISCIR (deficiență sancționată cu amendă).
- Ca urmare de acțiunilor desfășurate s-a constatat necesitatea creșterii gradului de exigență în sancționarea neconformităților identificate, în conformitate cu gradul de risc evaluat, având ca scop final implementarea de către angajatori a măsurilor necesare pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor la nivelul activităților prestate.
- De asemenea instituția noastră a atenționat toți angajatorii că respectarea cerințelor de securitate și sănătate în muncă este o obligație legală dar și morală.

2. Sesiuni de informare și conștientizare în domeniul Securității și Sănătății în Muncă.

- Campanie națională de supraveghere a pieței produselor industriale din domeniul de competență al Inspecției Muncii, conform Programului sectorial pentru anul 2023, coordonat de către Comisia Europeană.

Sesiune de informare 19 octombrie 2023

- Sesiunea de informare și conștientizare a producătorilor, importatorilor și distribuitorilor, organizată la nivelul ITM Iași, a avut drept scop furnizarea de informații cu privire la importanța respectării cerințelor privind introducerea și punerea la dispoziție pe piață a produselor industriale, aflate în domeniul de competență al Inspecției Muncii și prezentarea unor exemple de bune practici în domeniul menționat.
- În următoarele 3 luni ale anului 2023 se vor derula acțiuni de verificare la angajatori, iar rezultatele așteptate sunt:
 1. Creșterea gradului de conștientizare al producătorilor, importatorilor și distribuitorilor privind necesitatea respectării legislației naționale și europene privind libera circulație a produselor.
 2. Creșterea capacității inspectorilor de muncă de a evalua produsele ce sunt reglementate de aceste acte normative sectoriale în vederea promovării pe piață a produselor sigure.
 3. Evaluarea implementării prevederilor actelor normative sectoriale privind libera circulație a mărfurilor.
 4. Introducerea bunelor practici europene în activitatea națională de supraveghere a pieței pe domeniul de competență al Inspecției Muncii. Controalele vor fi atât proactive, pe baza programului sectorial întocmit de grupul central de coordonare a acțiunii, aprobat de Inspectorul General de Stat și transmis Ministerului Economiei, cât și reactive ca urmare a sesizărilor sau notificărilor sosite din partea operatorilor economici, ale Comisiei Europene sau altor State Membre.

Lucian Ghiță, Confederația Națională Sindicală Cartel Alfa – Filiala Iași

- Există companii în municipiul Iași care nu acordă, sau acordă echipament individual de protecție după bunul plac.
- Conform legii, echipamentul de protecție se acordă în urma evaluărilor de risc pentru fiecare loc de muncă în parte.
- De altfel, fiecare societate trebuie să aibă un comitet de sănătate și securitate în muncă și un regulament de organizare și funcționare propriu. Sunt foarte puține companii în Iași care au aceste lucruri.

- Referitor la evaluările de risc, aş vrea să discutăm câteva aspecte care vizează în special bolile profesionale și tot ce înseamnă toxicologie.
- Evaluările de risc sunt pentru unele companii o povară grea. De exemplu, există unele companii care nu au ventilație, lucrează cu tot felul de substanțe, unde sunt pulberi vapori, care se depun pe plămâni.
- Nimeni nu acordă atenție prevederilor legale, precum Anexei nr. 22 din H.G. 1425 /2006, referitoare la bolile profesionale cu declarare obligatorie și la Anexa 23, unde sunt menționate bolile legate de profesie.
- Acestea trebuie să fie contorizate într-un raport al medicului de medicina muncii.
- Toate aceste lucruri crează un haos. Cum le putem rezolva?

George Daniel Tanasievici, Inspectoratul Teritorial de Muncă Iași

- Comitetul de sănătate și securitate în muncă este foarte important în cadrul fiecărei companii.
- Din statisticile noastre comitetul de sănătate și securitate în muncă există la toate companiile care au peste 50 de salariați.
- În ceea ce privește regulamentul lor de organizare și funcționare, nu neapărat că nu există sau nu este bine conceput, cred că este realizat în baza legii, în baza unui regulament cadru și poate că nu este bine respectat.
- Aici mă refer la acele ședințe trimestriale, așa cum prevede legea, la care angajatorul prin reprezentanții lui, împreună cu angajații cu reprezentanții lor se întâlnesc și discută aceste probleme.
- Dacă una din cele două părți se consideră a fi nedreptățită, aceste aspecte ar trebui să fie aduse la cunoștința noastră pentru a putea remedia lucrurile în baza dispozițiilor legale.

Adriana Violeta Amariei, Confederația Sindicatelor Democratice din România (CSDR Iași)

- Din punctul meu de vedere, oamenii nu au cultura necesară pentru a înțelege importanța acestui sector.
- O altă problemă o constituie personalul redus al Inspectoratului Teritorial de Muncă Iași, ținând cont de plaja mare de companii de la nivelul județului Iași.

2. Problematika tinerilor NEETs – subiect propus de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

Gabriela Vasilache, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Iași

- S-a constatat o problemă a șomajului, un fenomen care persistă în rândul tinerilor, iar crizele succesive, cea sanitară, criza energetică au exacerbat vulnerabilitatea tinerilor în ceea ce privește rata șomajului și inegalitatea pe piața muncii.
- Încă din anul 2013 a fost lansată "Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor", ca o măsură concepută la nivelul Uniunii Europene pentru a sprijini în mod special tinerii care nu urmează studii, nu sunt angajați sau nu fac parte din sisteme de formare în regiuni în care rata șomajului în rândul tinerilor era de peste 25% la acea vreme.
- De atunci, a fost introdus indicatorul NEET (Not în Education, Employment or Training) care reprezintă unul din cei mai importanți indicatori ai pieței muncii din întreaga Uniune Europeană, pe care statele membre urmăresc să-l reducă prin diferite politici guvernamentale.
- Prin urmare NEET arată ponderea medie a tinerilor din Uniunea Europeană care nu sunt înscriși într-o formă de învățământ și nici nu sunt angrenați în câmpul forței de muncă. Practic, acest indicator arată câți dintre tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani nu muncesc și nici nu studiază.
- Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI) este una din principalele surse financiare oferite de UE care sprijină punerea în aplicare, până în

2023, a programelor din cadrul Garanției pentru tineret, în regiuni unde rata șomajului era de peste 25%.

- Inițiativa se adresează exclusiv tinerilor care nu lucrează și nici nu urmează un program educațional sau de formare profesională, inclusiv tinerilor șomeri de lungă durată și celor înregistrați ca persoane aflate în căutarea unui loc de muncă.
- Inițiativa (YEI) susține:
 - o programele de formare profesională care se finalizează cu obținerea unei calificări;
 - o programele de ucenicie;
 - o plasarea în întreprinderi;
 - o stagiile.
- În anul 2022 în România s-a înregistrat o rată NEETs (15-24 de ani) de 17,5%, cu doar 0,5 puncte procentuale mai mică decât cea din anul 2021 și cu 0,9 puncte procentuale mai mică față de rata NEETs înregistrată pentru aceeași grupă de vârstă în anul 2020.
- Pentru tinerii NEETs cu vârsta 15- 29 de ani rata NEETs a fost de 19,8% , la o distanță sensibilă de media UE de 11, 7%.
- În ceea ce privește categoria tinerilor cu vârsta între 15-29 ani, rata de ocupare înregistrată în România în anul 2022 a fost de 36,6%, în timp ce la nivel UE 27 a fost de 49,2%.
- În perioada 2013-2015 rata de ocupare a acestei categorii a crescut, a înregistrat o ușoară scădere în anul 2016, a crescut în perioada 2017-2018, iar din anul 2019 până în anul 2022 a scăzut cu 2,2 puncte procentuale de la 38,8% la 26,6%.

Măsurile implementate de AJOFM IAȘI pentru stimularea încadrării tinerilor NEETS

Legea nr. 76/2002 Art. 63 - Formarea profesională

- Persoanele în căutarea unui loc de muncă (tineri/adulți) pot participa la programe de formare profesională gratuite care să le asigure creșterea și diversificarea competențelor profesionale în scopul asigurării mobilității și reintegrării pe piața muncii.
- Programele de formare profesională asigură, conform legii, inițierea, calificarea, recalificarea, perfecționarea și specializarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă.
- Formarea profesională se face ținându-se seama de cerințele de moment și de perspectiva pieței muncii, în concordanță cu opțiunile și aptitudinile individuale.

Legea nr. 279/2005 - Privind ucenicia la locul de muncă

- Ucenicia reprezintă formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie.
- Angajatorul care încheie un contract de ucenicie, în condițiile prezentei legi, beneficiază, la cerere, pe întreaga perioadă de derulare a contractului de ucenicie, de o sumă în cuantum de 2.250 lei/lună, acordată din bugetul asigurărilor de șomaj în limita fondurilor alocate cu această destinație.

Legea nr. 76/2002 Art. 85 Subvenții pentru angajarea de tineri NEETS

- Angajarea tinerilor NEET's prin contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată;
- Angajatorul primește, la cerere, pentru o perioadă de 12 luni, 2.250 lei/tânăr NEET/lună;
- Angajatorul care încadrează tineri NEET's are obligația să mențină raporturile de muncă ale acestora cel puțin 18 luni de la data încadrării în muncă.

Legea nr. 76/2002 Art. 80 Subvenții pentru angajarea de absolvenți

- Angajarea absolvenților, în termen de maxim 12 luni de la data absolvirii, prin contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată;
- Angajatorul primește, la cerere, pentru o perioadă de 12 luni, 2.250 lei/absolvent/lună, indiferent de forma de învățământ absolvită;
- Angajatorul care încadrează absolvenți are obligația să mențină raporturile de muncă ale acestora cel puțin 18 luni de la data încadrării în muncă.

Legea nr. 76/2002 ART. 93^{^1} Tineri cu risc de marginalizare socială

- Angajatorii care încadrează tineri cu risc de marginalizare socială și care beneficiază de acompaniament social personalizat în baza unui contract de solidaritate, denumiți angajatori de inserție, beneficiază lunar, de o sumă egală cu salariul de bază stabilit la data angajării tinerilor, dar nu mai mult de patru ori valoarea indicatorului social de referință, în vigoare la data încadrării în muncă, până la expirarea duratei contractului de solidaritate.
- Dacă la data expirării perioadei pentru care a fost încheiat contractul de solidaritate angajatorul de inserție menține raportul de muncă cu tânărul care a fost încadrat, atunci beneficiază lunar, conform prevederilor legale, pentru această persoană, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o sumă în cuantum de 50% din indemnizația de șomaj convenită conform legii, pe care tânărul ar fi primit-o dacă raporturile de muncă ar fi încetat la acea dată din motive neimputabile persoanei.

LEGEA nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului de către absolvenții de învățământ superior

- Asigură tranziția absolvenților de învățământ superior de la sistemul de educație la piața muncii;
- Reglementează perioada de 6 luni de debut în profesie a absolvenților de învățământ superior;
- Contractul de stagiu se încheie odată cu încheierea contractului individual de muncă;
- Durata contractului de stagiu este de 6 luni;
- Pe durata stagiului, angajatorul primește, la cerere, 2.250 lei/stagiar/lună.

LEGEA nr. 176/2018 privind internshipul

- Internshipul este una dintre cele mai de succes modalități de colaborare între o companie și tinerii săi potențiali viitori angajați fiind o experiență practică, de învățare prin muncă.
- Durata unui program de internship este de maximum 720 de ore pe parcursul a maxim 6 luni consecutive, nu mai mult de 40 de ore pe săptămână, iar pentru internii cu vârsta sub 18 ani, nu mai mult de 30 de ore pe săptămână.
- Internul are dreptul, iar organizația-gazdă obligația, de a plăti o indemnizație în cuantum de cel puțin 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, proporțional cu numărul de ore de activitate desfășurată .
- Perioada de timp cât durează internshipul va fi considerată vechime în muncă și, după caz, vechime în specialitate, în funcție de tipul activității.
- Organizațiile-gazdă care, în termen de 60 de zile de la finalizarea programului de internship, încheie un contract individual de muncă cu persoana care a desfășurat programul de internship primesc, la cerere, o primă de promovare a angajării de 4.586 de lei/persoană, după îndeplinirea obligației de menținere a raporturilor de muncă pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin 24 de luni.

Legea nr. 76/2002 Art. 73^{^1} - Prima de inserție

- Absolvenții instituțiilor de învățământ și absolvenții școlilor speciale, în vârstă de minimum 16 ani, care, în termen de 60 de zile de la absolvire, se înregistrează la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și se angajează cu normă întreagă pentru o perioadă mai mare de 12 luni, beneficiază de o primă de inserție egală cu de 3 ori valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării.
- Prima de inserție se acordă în două tranșe, astfel:
 - a) o tranșă egală cu 50% din cuantumul stabilit, la data angajării;
 - b) o tranșă egală cu 50% din cuantumul stabilit, după expirarea perioadei de 12 luni de la angajare.

Evenimente dedicate tinerilor

1. **Bursa locurilor de muncă pentru absolvenți**, care va avea loc în data de 27 octombrie 2023.

Parteneri:

- o AJOFM Iași;
- o Autorități și instituții publice;
- o Agenți economici;

2. Întâlniri de lucru cu angajatori, precum și cu autorități și instituții publice.**Proiecte cu finanțare europeană PREGĂTIT PENTRU VIITOR**

- În cadrul proiectului implementat de AJOFM IAȘI în calitate de solicitant au fost incluși în grupul țintă, la nivelul județului Iași un număr de 744 tineri NEETs, din care:
 - a) 505 pers din mediul rural;
 - b) 451 pers de sex feminin;
 - c) 99 pers de etnie roma;
 - d) 27 pers cu dizabilități și/sau handicap.

Perspective

- Serviciile publice de ocupare a forței de muncă (SPO) continuă să aibă un rol esențial în sprijinirea tinerilor în contextul schimbărilor de pe piața muncii, inclusiv în perspectiva tranziției verzi și a celei digitale.
- Orientarea 7 pentru politicile de ocupare a forței de muncă și principiul 8 din cadrul Pilonului european al drepturilor sociale (dialogul social și implicarea partenerilor sociali) invită statele membre să asigure implicarea promptă și semnificativă a partenerilor sociali în conceperea și punerea în aplicare a reformelor și investițiilor în domeniul ocupării forței de muncă, în domeniul social și, după caz, economic, inclusiv prin sprijinirea creșterii capacității acestora.

ÎNCHIDEREA ȘEDINȚEI